Με πρωτοβουλία του Προέδρου της Βουλής κ. Φίλιππου Πετσάλνικου, το Ίδρυμα της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και την Δημοκρατία εξέδωσε το βιβλίο με τίτλο: «Οι Ισραηλίτες βουλευτές στο ελληνικό Κοινοβούλιο (1915-1936)», αποτίοντας φόρο τιμής στους Έλληνες Εβραίους που διετέλεσαν μέλη της Βουλής, ιδιαίτερα στην περίοδο του Μεσοπολέμου.

Η παρουσίαση του βιβλίου, το οποίο συνέγραψε ο κ. Λέων Α. Ναρ, πραγματοποιήθηκε στις 30.1.12 στο Μέγαρο της Παλαιάς Βουλής. Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο πρόεδρος της Βουλής κ. Φίλιππος Πετσάλνικος και ο πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος κ. Δαυίδ Σαλτιέλ, ενώ το βιβλίο παρουσίασαν ο καθηγητής κ. Ηλίας Νικολακόπουλος και ο συγγραφέας και δημοσιογράφος κ. Νίκος Δαββέτας. Στην εκδήλωση, η οποία διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος, παρευρέθησαν και οι πρώην Πρόεδροι του Κοινοβουλίου κ. Άννα Μπενάκη- Ψαρούδα και κ. Δημήτρης Σιούφας.

Στον χαιρετισμό του ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Φίλιππος Πετσάλνικος τόνισε ότι «η τιμητική αυτή έκδοση ήταν επιβεβλημένη για την αποκατάσταση και τη διατήρηση της μνήμης των Ελλήνων Εβραίων βουλευτών που προσέφεραν στο παρελθόν τις υπηρεσίες τους στον υπέρτατο δημοκρατικό θεσμό της χώρας».

Χαρακτηριστικά, ο κ. Πετσάλνικος ανέφερε ότι στα χρόνια από το 1915 έως το 1936 και σε 13 συνολικά εκλογικές αναμετρήσεις (10 βουλευτικές, μία επαναληπτική και δύο γερουσιαστικές) πολιτεύτηκαν 58 Έλληνες Εβραίοι, ενώ οι έδρες που κατέλαβαν στο διάστημα αυτό ήταν 32.

Ο Πρόεδρος της Βουλής έκανε ειδική μνεία και στους χιλιάδες των Ελλήνων Εβραίων που πολέμησαν στις τάξεις του ελληνικού στρατού κατά το Έπος του ’40. «Είναι γνωστό, άλλωστε -όπως είπε- ότι ο πρώτος Έλληνας αξιωματικός που έπεσε ηρωικά στη Μάχη της Πίνδου ήταν ο εβραϊκού θρησκεύματος Συνταγματάρχης Μαρδοχαίος Φριζής». Ιδιαίτερα επεσήμανε την αρμονική συνύπαρξη των εβραίων και των χριστιανών αναφέροντας την πρακτική που ακολουθούσαν κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ελληνικές αστυνομικές και χριστιανικές εκκλησιαστικές αρχές, εφοδιάζοντας τους Έλληνες Εβραίους με πιστοποιητικά βαπτίσεως και αστυνομικές ταυτότητες, όπου ως θρήσκευμα αναγραφόταν «χριστιανός ορθόδοξος».

Ο κ. Πετσάλνικος, αναφερόμενος στο σύγχρονο ελληνισμό, τόνισε πως αυτός «διαμορφώθηκε και μέσα από την αλληλεπίδραση των διαφορετικών θρησκευτικών και εθνοτικών κοινοτήτων» και πρόσθεσε ότι

Phoca PDF

«οι εμπειρίες του παρελθόντος, οι πόλεμοι, τα ειδεχθή εγκλήματα των γενοκτονιών του 20ού αιώνα, επιβεβαίωσαν με τον πιο τραγικό τρόπο ότι ο θρησκευτικός φανατισμός, ο εθνικισμός και η μισαλλοδοξία οδηγούν σε ολέθριες καταστάσεις».

Όπως υπογράμμισε ο κ. Πετσάλνικος, «η μελέτη του κ. Ναρ μάς υπενθυμίζει ότι η πρόταξη της έννοιας του πολίτη, η αποδοχή της διαφορετικότητας, η απαλλαγή από προκαταλήψεις και στερεότυπα και ο απόλυτος σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν δείγμα δημοκρατικού πολιτισμού και γνώμονα μιας ουσιαστικά δημοκρατικής κοινωνίας».

Υπενθυμίζεται πως το ελληνικό Κοινοβούλιο έχει ορίσει, ήδη από το 2004, την 27η Ιανουαρίου ως Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος και των χιλιάδων θυμάτων Ελλήνων Εβραίων.

Ο πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος κ. Δαυίδ Σαλτιέλ στον χαιρετισμό του αναφερόμενος στο βιβλίο επεσήμανε πως «πρόκειται για μελέτη τεκμηριωμένη, προϊόν πολυετούς έρευνας, η οποία έχει το προσόν να τοποθετεί το θέμα μέσα στην αντίστοιχη πορεία της ελληνικής πολιτικής ζωής.

Αξίζει από μέρους μας και από μέρους των Ελλήνων ιστορικών η αναγνώριση στην πολύπλευρη προσπάθεια του κυρίου Ναρ».

Λίγα λόγια για το βιβλίο

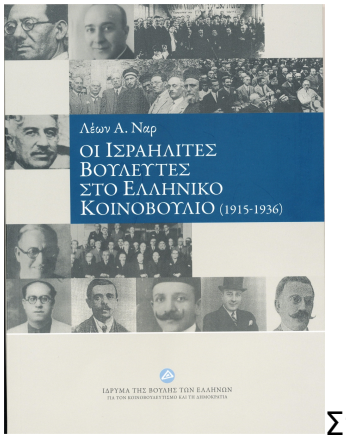

Στο βιβλίο "Οι Ισραηλίτες βουλευτές στο Ελληνικό Κοινοβούλιο (1915-1936)", επιχειρείται μια καταγραφή των εκλογικών προτιμήσεων της ισραηλιτικής κοινότητας της Θεσσαλονίκης από το 1915 έως το 1936, σε άμεσο συσχετισμό με τα ενδοκοινοτικά ιδεολογικά ρεύματα (σιωνιστικό, σοσιαλιστικό και αφομοιωτικό). Η γενικότερη πολιτική δραστηριοποίηση των Ισραηλιτών της Θεσσαλονίκης, η αντιμετώπιση του εβραϊκού στοιχείου από τον Τύπο της εποχής, οι συσχετισμοί με άλλες εκλογικές αναμετρήσεις, όπως οι δημοτικές και ενδοκοινοτικές εκλογές που διεξάγονταν παράλληλα, οι εσωτερικές διαφοροποιήσεις στο πλαίσιο της εβραϊκής κοινότητας είναι μερικές μόνο από τις μεταβλητές στις οποίες βασίζεται η παρούσα μελέτη. Όλα αυτά, ασφαλώς, εξετάζονται σε σχέση με τις ειδικές -ιστορικές, πολιτικές, θρησκευτικές και κοινωνικές- συνθήκες που επικρατούσαν στη Θεσσαλονίκη στις πρώτες τρεις δεκαετίες του 20ού αιώνα.

Στο πλαίσιο αυτό, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσία των Ισραηλιτών

Phoca PDF

βουλευτών στο ελληνικό Κοινοβούλιο και παρουσιάζονται, για πρώτη φορά, συγκεντρωμένα, αποσπάσματα από αγορεύσεις που οι Εβραίοι βουλευτές εκφώνησαν στη Βουλή. Πέρα από το σύνολο των ομιλιών που οι Ισραηλίτες βουλευτές εκφώνησαν στο Κοινοβούλιο, καθώς και τη σχετική βιβλιογραφία, αξιοποιήθηκαν εφημερίδες της εποχής, πολύτιμο φωτογραφικό και αρχειακό υλικό, σε πολλές περιπτώσεις αδημοσίευτο.

Στο διάστημα από το 1915 έως το 1936 πραγματοποιήθηκαν δέκα φορές βουλευτικές εκλογές, μία επαναληπτική και δύο γερουσιαστικές. Οι Εβραίοι που πολιτεύτηκαν σε όλες αυτές τις εκλογές αναμετρήσεις ήταν συνολικά 58 και αυτοί που εκλέχτηκαν, τουλάχιστον για μία φορά, 21. Με δεδομένο ότι κάποιοι εξελέγησαν περισσότερες από μία φορές, οι έδρες που οι Ισραηλίτες κατέλαβαν στη Βουλή, στο εν λόγω χρονικό διάστημα, ήταν συνολικά 32.

Phoca PDF